МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 7

Матеріали

Звітної науково-практичної конференції
“Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми”
м. Київ, МАУП, 29 листопада 2018 р.

IV Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції”
м. Київ, МАУП, 14 листопада 2018 р.

Міжнародної наукової конференції
“Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку”
м. Київ, МАУП, 7 грудня 2018 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2018

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 10 від 31.10.18)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 7: Матеріали. звітн. наук.-практ. конф. "Теоретико-методологічні засади та соціальна практика модернізації України: політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми", 29 листопада 2018 р.; IV Всеукр. наук.-практ. конф. "Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції", 14 листопада 2018 р.; Міжнар. наук. конф. "Сучасні аспекти модернізації освіти в Україні: стан, проблеми, тенденції розвитку", 7 грудня 2018 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2018. — 372 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2018

Дорошенко Л. С., Лапицька Н. І.
Удосконалення управління зайнятістю як передумова збереження трудового потенціалу *193*

Владика Ю. П.
Кризові явища: причини та наслідки *196*

Середюк К. В.
Методичні засади управління корпоративною соціальною відповідальністю..... *199*

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

Домків Т. С., Чолишкіна О. Г.
Криптоаналіз алгоритмів шифрування з використанням технології CUDA *204*

Рябокінь Ю. М.
Впровадження технології блокчейн в Україні *207*

Ліскін В. О.
Онтологічний інжиніринг систем електронного навчання *211*

IV ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

“Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції”

(14 листопада 2018 р.)

Буковинська М. П.
Ділова поведінка менеджера – як імпульс підвищення ефективності діяльності підприємств..... *215*

Братусь Г. А.
Оцінка світової практики здійснення розрахунків із використанням платіжних карток..... *217*

Кобржицький В. В.
Ризики зовнішньоекономічної діяльності та бізнес-планування *220*

Козлова А. І.
Чинники, що стоять на заваді іноземному інвестуванню в економіку України *223*

Колпаков В. М.
Проблеми людського розвитку в контексті євроінтеграційних процесів *226*

Берестецька Л. М.
Деякі аспекти використання тренінгових технологій в підготовці менеджерів *230*

Головач Н. В.
Професійна освіта як ключовий фактор розвитку трудового потенціалу України *233*

Сомов Д. О.
Взаємозв’язок організаційної культури та стратегії організації..... *237*

Бєлова А. І., Кокуба Є. М.
Теоретичні підходи до конкурентоспроможності підприємства як засобу досягнення його стратегічної стійкості в умовах ринку..... *240*

Белова А. И., Чайкара Анил
Целесообразность разработки бизнес-планирования продукции предприятия в условиях рыночной экономики *244*

А. І. КОЗЛОВА
канд. екон. наук, проф. МКА НН ІМЕФ МАУП

ЧИННИКИ, ЩО СТОЯТЬ НА ЗАВАДІ ІНОЗЕМНОМУ ІНВЕСТУВАННЮ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Прямі іноземні інвестиції – це шлях до здорової економіки, створення нових робочих місць, збільшення добробуту людей. Вони є найбільш бажаною формою капіталовкладень для економік, що розвиваються, тому що дозволяють реалізовувати великі проекти, запроваджувати нові технології та практики корпоративного управління.

Як свідчать офіційні данні Державної служби статистики України, за період з 2014–2017 років прямі іноземні інвестиції в Україну впали з 53,704 до 39,720 млрд. дол. Найбільше падіння відбулось у 2016 році – до 36 млрд. дол. [1]. Це перший випадок в історії України, коли ПІІ знижувались так активно. Велику роль в цьому відіграли втрата Криму та частини Донецької і Луганської областей, на якій відбувається зараз ООС.

Слід зазначити, що відбулись не тільки кількісні, а й якісні зміни в структурі прямих іноземних інвестицій. За два роки ПІІ в Україну впали майже на третину. Основною причиною цього, на наш погляд, є моделі грошових потоків, які діють у нашій економіці. Справа у тому, що частина інвестицій в країну надходить від українських інвесторів, але через іноземні юрисдикції. Це відбувається як через бажання знизити податковий тиск, так і забезпечити захист інвестицій та анонімність власника. З огляду на це, немає нічого дивного в тому, що Кіпр та Нідерланди стабільно посідають перше та друге місця за обсягами інвестицій в Україну.

Справжні іноземні інвестори в Україні зіткнулися з купою проблем – девальвацією, з складністю легального вивезення капіталу, і головне – військовим ризиком зі Сходу. Багато хто залишив Україну, але зараз, нажаль, почали вивозити капітал справжні інвестори.

Таблиця

ТОП-10 країн інвесторів до України у 2014–2018 рр. [2]

		01.01.2014		01.01.2018	
		$ млн.	**%**	**$ млн.**	**%**
	Всього	**53 704,0**	**100,0**	**39719,8**	**100,0**
1	2	3	4	5	6
1	Кіпр	17 725,6	33,01	10201,5	25,7
2	Нідерланди	9 007,5	16,77	6560,7	16,5
3	РФ	3 525,9	6,57	4393,2	11,1
4	Велика Британія	2 908,4	5,42	2193,0	5,5
5	Німеччина	2 768,2	5,15	1819,9	4,6

Закінчення табл.

1	2	3	4	5	6
6	Віргінські острови (Бр)	2 314,0	4,31	1653,2	4,2
7	Швейцарія	2 275,9	4,24	1539,7	3,9
8	Франція	1 520,5	2,83	1355,6	3,4
9	Австрія	1 351,0	2,52	1344,5	3,4
10	Люксембург	1 026,6	1,91	979,4	2,5

Доказом цьому є зменшення прямих іноземних інвестицій із юрисдикцій з низьким рівнем податкових пільг і доволі високим податковим навантаженням. Наприклад, за період з 01.01.2014 по 01.01.2018 інвестиції з Німеччини зменшились із 2,908 до 1,819 млрд. дол., із Франції – з 1,52 до 1,355 млрд. дол. і т. д. що негативно вплинуло на економічну ситуацію в Україні [2].

На заваді притоку іноземного капіталу стають системні проблеми.

Найбільше всього іноземних інвесторів бентежить широко розповсюджена корупція та недовіра до судової системи. Ці проблеми існують давно та потребують кардинальних реформ. Швидкими темпами їх вирішити не вдасться.

Проте зараз виникла нова проблема перед інвесторами – це захоплення держави олігархами та монополізація. Що це означає. Під захопленням держави олігархами розуміється ситуація, при якій окремі бізнесмени впливають на політику та державні органи через свої партії, куплених політичних лідерів та медіа і, як наслідок, отримують неправомірні конкурентні переваги. Зокрема, обмеження конкуренції, монополізація секторів економіки, яка досягається за допомогою політичного впливу, дозволяє їм збільшувати ціну або ставити перепони для доступу до ресурсів чи інфраструктури іншим бізнесменам. Податкові пільги та преференції, яких звичайний бізнес не має, дозволяють їм знизити витрати. Прикладом є захоплення державного регулятора, який приймає рішення на користь олігарха-монополіста, розподіл бюджету, де олігарх отримує преференції, захоплення державних підприємств, які починають обслуговувати інтереси певних олігархів. Вирішення цієї проблеми знаходиться у політичній площині і передбачає зміну виборчого законодавства, політичну незалежність судів та ринкових регуляторів, таких як НКРЕКП та НБУ.

В економічній площині ці проблеми можуть бути розв'язані через цільове середньострокове бюджетне планування, прозорі бюджетні закупівлі, впровадження корпоративного управління, проведення приватизації державних підприємств та через посилення інституційної спроможності регуляторів.

До чинників які негативно впливають на ПІІ є пасивні дії правоохоронних органів на так звані "маски-шоу" та неправомірні справи проти бізнесменів і посадових осіб компаній. Це проблема пов'язана із корупцією та атмосферою безкарності і кругової поруки.

Інвестори все ще не до кінця довіряють українським банкам та українській валюті і побоюються нестабільності валюти та фінансової системи, якщо згадати 2014–2015 рр. В даний час ситуація стабілізувалась, банківська система наповнена ліквідністю, а курс гривні коливається у помірному діапазоні. Якщо НБУ продовжить вдосконалювати банківський нагляд та дотримуватиметься інфляційного таргетування, довіра інвесторів до фінансової системи має покращитися.

Невдоволення інвесторів викликають постійні зміни нормативного регулювання, складне адміністрування податків, валютні обмеження та низька купівельна спроможність населення, що пов'язано із слабким економічним зростанням.

Отже, основними негативними чинниками України з точки зору іноземних інвесторів є не економічна криза, а слабкі та корумповані інституціяї, що заважають бізнесу інвестувати та розвиватися.

Тому від економічної політики інвестори очікують в першу чергу трьох речей: спрощення адміністрування податків, збереження програми МВФ та прискорення валютної лібералізації.

За даними Світового банку, прямі іноземні інвестиції в Україну залишаються низькими, дорівнюючи 2,1 % ВВП в 2017 р. З огляду на наявні макроекономічні ризики та невизначеність, пов'язану із виборами у 2019 р., на інвестиційні настрої негативно впливають повільні темпи проведення ключових реформ та затримки із втіленням програми, узгодженої з МВФ [3].

Пришвидшення економічного зростання до 4 % до 2019 р. можливе за умови підтримки збільшення капітальних інвестицій на рівні 15 % на рік, яке б фінансувалося переважно за рахунок прямих іноземних інвестицій та поступового збільшення банківського кредитування [4].

Реформи щодо створення ринку землі, оздоровлення фінансового сектора, протидії корупції у сфері приватизації не лише вирішать проблему зростання, але й надішлють сигнал для зміцнення довіри інвесторів.

Джерела

1. Прямі іноземні інвестиції / Режим доступу: https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/2017
2. Віталій Шапран. Чому інвестори не поспішають вкладати гроші в Україну / Режим доступу : https://narodna-pravda.ua/2018/01/26/chomu-investory-ne-pospishayut-vkladaty-groshi-v-ukrayinu.
3. Обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну за 2017рік зросли на 4.3%./Режим доступу: http://finpost.com.ua/news/737 4.Що заважає іноземним інвесторам в Україні / Режим доступу: https / lb.ua/economics/2017/09/14/376427_shcho_zavazhaie_inozemnim_investoram.html.